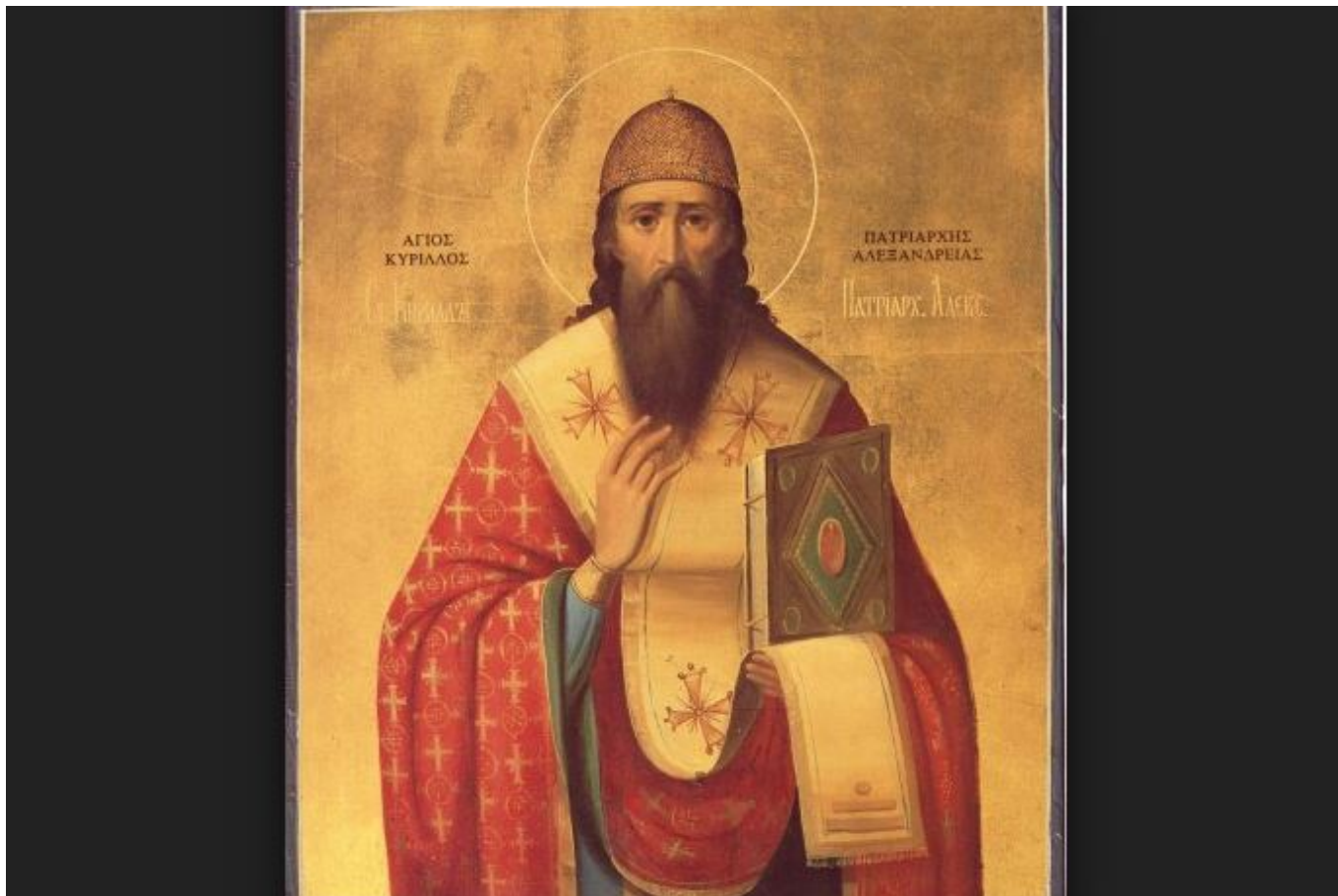

Ο έτερος εκ των δύο Μεγάλων της ημέρας

/ [Επικαιρότητα](#)

Ἡ Ἐκκλησία μας θέλησε νὰ ἀδελφώσει τὴν μνήμη τῶν δυὸ Μεγάλων Πατέρων αὐτῆς καὶ Ἀρχιεπισκόπων Ἀλεξανδρείας, τοῦ Μεγάλου Ἀθανασίου, πρωταγωνιστὴ κατὰ τοῦ Ἀρειανισμοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Κυρίλλου, πρωταγωνιστὴ κατὰ τοῦ Νεστοριανισμοῦ καὶ ὅρισε τὸ συνεορτασμό τους στὶς 18 Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους.

Ὁ Ἅγιος Κύριλλος ἔζησε κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ αὐτοκράτορα Θεοδοσίου τοῦ Μικροῦ (408 – 450 μ.Χ.) καὶ γεννήθηκε περὶ τὸ 370 ἢ 375 μ.Χ. στὴν Ἀλεξάνδρεια ἀπὸ εὐποροῦς γονεῖς τῆς ἐλληνικῆς κοινωνίας τῆς πόλεως. Ἦταν θερμοῦ καὶ ζωηροῦ χαρακτῆρος, ἀνήσυχος, τολμηρός, ἐνεργητικὸς καὶ πολὺ δραστήριος. Διακρινόταν γιὰ τὴν εὐστροφία, τὴν ταχύτητα καὶ ἀποφασιστικότητα τῶν ἐνεργειῶν του καί, κυρίως, γιὰ τὴν ἐπιμονή, ὀρμητικότητα καὶ τὸ ἀνυποχώρητο στὶς ἐπιδιώξεις τῶν σκοπῶν γιὰ τοὺς ὁποίους ἀγωνιζόταν.

Εἶχε ἰσχυρὸ τὸ αἶσθημα τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως καὶ τὴν ἀγάπη του γιὰ τὴν εἰρήνη καὶ ἐκκλησιαστικὴ ἐνότητα, ἡ δὲ συναίσθηση τοῦ καθήκοντος

καὶ ὁ ἄγνους ἐνθουσιασμός του γιὰ τὴν ἀλήθεια τὸν καθιστοῦσαν ἄφοβο στὴν ἐπιτέλεση τῆς διακονίας του καὶ ἱκανὸ ἀγωνιστὴ ὑπὲρ τῆς ἀλήθειας μέχρι θανάτου. Γιὰ ὅλα αὐτὰ τὰ χαρίσματα δικαίως θεωρεῖται ὡς ἕνας ἀπὸ τοὺς Μεγάλους Πατέρες καὶ Διδασκάλους τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὁ κατ' ἐξοχὴν ὑπερασπιστὴς τῆς ἱερᾶς παραδόσεως.

Ἦταν ἀνεψιὸς τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Θεοφίλου, τὸν ὁποῖο πάντοτε εὐγνωμόνως ἀνέφερε. Ἔλαβε εὐρεία μόρφωση στὴν Ἀλεξάνδρεια καὶ μάλιστα στὴν περιώνυμο Κατηχητικὴ Σχολή, ὅπου παρακολουθοῦσε παραδόσεις τοῦ μεγάλου διδασκάλου τῆς Σχολῆς αὐτῆς Διδύμου τοῦ Τυφλοῦ. Φοίτησε, ἀκόμη, στὶς φιλοσοφικὲς σχολὲς τῆς Ἀλεξάνδρειας καὶ συμπλήρωσε τὶς σπουδὲς του μὲ ἐπιπλέον ἰδιαίτερες μελέτες τῆς θύραθεν καὶ τῆς χριστιανικῆς φιλοσοφίας, ὅπως τοῦτο προκύπτει ἀπὸ τοὺς λόγους καὶ τὰ συγγράμματά του.

Ὅταν μελετοῦσε τὴν Ἀγία Γραφὴ ἐφάρμοζε τὴν ὑγιὴ καὶ ὀρθὴ ἐρμηνευτικὴ μέθοδο, διὰ τῆς ὁποίας ἀναζητοῦσε πάντοτε νὰ ἐρευνᾷ τὴν σύνθεση τοῦ κειμένου καὶ κατόπιν νὰ ἀναζητεῖ τὰ νοήματά του. Κατὰ τὴν ἐρμηνεία τῆς Ἀγίας Γραφῆς καὶ γενικῶς τὴν ἔκθεση τῶν δογμάτων προτιμοῦσε περισσότερο τὴν πίστη, ἔχοντας ὡς κριτήριό τῆς Ὁρθοδοξίας τὴν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας, ὅπου ὁμως θεωροῦσε ἀναγκαῖο χρησιμοποιοῦσε καὶ τὸν λόγο.

Γιὰ τὴν καλύτερη πνευματικὴ ἀνάπτυξή του καὶ τὸν πληρέστερο καταρτισμό του, κατέφυγε σὲ μονὲς τῆς Αἰγύπτου, ὅπου ἀσκήτευε γιὰ ἕνα χρονικὸ διάστημα. Ἐλεγε μάλιστα σχετικὰ: «Εἰς χείρας πατέρων τεθράμμεθα ὀρθοδόξων καὶ ἁγίων». Μάλιστα κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους, ὁ μοναχικὸς βίος τῆς Αἰγύπτου βρίσκονταν σὲ μεγάλη ἀκμή, ἀπὸ τὴν ὁποία εἶχε ἀρχίσει νὰ ἐξασθενεῖ, ἰδίως μετὰ τὶς βίαιες ἐπιθέσεις, τὶς ὁποῖες ἐξαπέλυσε ἐναντίων του ὁ Θεόφιλος, λόγω τῶν ὡρεγινιστικῶν ἐρίδων.

Μάλιστα, σύμφωνα μὲ κάποιες πληροφορίες, ὁ Ἅγιος Κύριλλος, ἀπεστάλη ἀπὸ τὸν θεῖο του Θεόφιλο, μετὰ τὶς σπουδὲς του, στὶς μονὲς τῆς Νιτρίας ὅπου διέμενε ἐπὶ πενταετία στὴ μονὴ τοῦ Ἁγίου Μακαρίου, μελετώντας τὴν Ἀγία Γραφὴ καὶ ἀσκούμενος ὑπὸ τὴν καθοδήγηση τοῦ γέροντος Σεραπίωνος.

Δὲν εἶναι γνωστὸ πότε ἀκριβῶς εἰσῆλθε στὶς τάξεις τοῦ ἱεροῦ κλήρου, ἀλλὰ πάντως μετὰ τὴν συμπλήρωση τοῦ 26ου ἔτους, χειροτονήθηκε ἀναγνώστης καὶ στὴ συνέχεια χειροτονήθηκε διάκονος καὶ πρεσβύτερος ἀπὸ τὸν θεῖο του Θεόφιλο.

Μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Θεοφίλου, στὶς 15 Ὀκτωβρίου 412 μ.Χ., προβλήθηκε ὡς διάδοχός του, ὅπως καὶ ὁ ἀρχιδιάκονος Τιμόθεος, ὁ ὁποῖος ἦταν ἀξιόλογος κληρικὸς καὶ μάλιστα ἀρεστὸς στὴν ἀριστοκρατία τῆς ἀλεξανδρινῆς κοινωνίας

καθώς καὶ στὴ δημόσια διοίκηση τῆς πόλεως. Τελικὰ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλεξανδρείας ἐξελέγη ὁ Ἅγιος Κύριλλος, ποὺ ἐνθρονίσθηκε στὶς 17 Ὀκτωβρίου 412 μ.Χ. καὶ διεποίμανε τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀλεξανδρείας ἐπὶ 32 ἔτη, ἔχοντας πάντοτε τὴ βαριὰ συναίσθηση ὅτι κατεῖχε τὸ θρόνο τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου.

Ὁ Ἅγιος Κύριλλος, ἀφ' ἐνὸς μὲν ἔλεγχε τὴν κοινωνικὴ ἀνισότητα, καυτηρίαζε τὴν ἀναλγησίαν τῶν πλουσίων καὶ τὶς κακὰς συνήθειες, καθὼς καὶ πολλὰ ἄλλα φαινόμενα τῆς εὐημεροῦσης κοινωνίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ προέβαλλε στοὺς πιστοὺς τὸ ἰδεῶδες τῆς χριστιανικῆς ζωῆς καὶ ἀγάπης καὶ τοὺς συνιστοῦσε νὰ ζοῦν ζωὴ σύμφωνη μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ χριστιανικὸ τους ὄνομα.

Ὁ Ἅγιος θεώρησε βασικὸ καθῆκον τοῦ τὴν ἀντιμετώπιση διαφορῶν αἱρέσεων καὶ σχισμάτων, ὑπολείμματα τῶν ὁποίων διασώζονται ἀκόμη, ὅπως καὶ τῶν Ἀρειανῶν, Μαρκίωνος, Παύλου Σαμοσατέως, Ναυατιανῶν. Ἐπίσης στράφηκε καὶ κατὰ τῶν Ἑθνικῶν, οἱ ὅποιοι ἐπηρέαζαν τὸ λαὸ διὰ τῆς μαγείας, τῆς ἀστρολογίας καὶ τὶς δεισιδαιμονίες καὶ τοῦ μαντείου τοὺς στὸ Μένουθις. Τὸ μαντεῖο αὐτὸ ἀντιμετώπισε διὰ τῆς μεταφορᾶς τῶν ἱερῶν λειψάνων τῶν Μαρτύρων Κύρου καὶ Ἰωάννου καὶ τῶν Παρθένων Θεοκτίστης, Εὐδοξίας καὶ τῆς μητέρας τοὺς Ἀθανασίας στὸ ναὸ τῶν Εὐαγγελιστῶν, τὸν ὁποῖο ἀνήγειρε ὁ Θεόφιλος καὶ τὰ ὁποῖα λείψανα εἶχαν εὔρεθεῖ σὲ ἀρχαῖο χριστιανικὸ ναὸ τοῦ Ἀποστόλου Μάρκου.

Ὁ Ἅγιος Κύριλλος στράφηκε καὶ κατὰ τῶν Ἰουδαίων, ἐπειδὴ εἶχαν τὴ μεροληπτικὴ ὑπὲρ αὐτῶν στάση τοῦ ἑπαρχοῦ Ὁρέστη καὶ συμπεριφέρονταν προκλητικὰ στοὺς χριστιανούς. Ὁ Ἅγιος ἐπίσης, ἀντιμετώπισε τὶς αἰρετικὰς δοξασίες τοῦ Πελαγίου καὶ τέλος τοῦ Νεστορίου. Ὁ ἀγὼνας τοῦ κατὰ τοῦ Νεστορίου ἢ τοῦ Μονοφυσιτισμοῦ γέμισε τὴν ἱστορίαν τοῦ Μεγάλου αὐτοῦ Πατρὸς τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Νεστόριος, Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τὸν Ἀπρίλιο τοῦ ἔτους 428 μ.Χ., δημιούργησε τὴν αἵρεση τοῦ Μονοφυσιτισμοῦ. Ἀρνιόταν δηλαδὴ τὴν καθ' ὑπόστασιν ἔνωση τῶν δύο ἐν Χριστῷ φύσεων, θείας καὶ ἀνθρώπινης, ἀποδεχόταν μόνον ἐνοίκηση ἢ συνάφειά τοὺς καὶ θεωροῦσε τὴν Παναγίαν ὄχι Θεοτόκο, ἀλλὰ «Χριστοτόκο» ἢ «ἀνθρωποτόκο». Ὁ Ἅγιος Κύριλλος διαφύλαξε τὴ Χριστολογία τῆς Ἐκκλησίας, ἀπὸ τὴν πλάνην τῶν αἰρετικῶν, διδάσκοντας τὴν ἀλήθειαν τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Χριστὸς κατὰ τὴν Θεία Του φύσιν χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὸν Ἅγιο Κύριλλο ὡς «τοῦ Πατρὸς φύσει Υἱὸς καὶ ὑπὲρ ἡμᾶς Λόγος», «ἐκ Θεοῦ Λόγος», «ἄνωθεν ἐκ Θεοῦ Πατρός», ὁ ὁποῖος εἶναι Θεῖος Λόγος καὶ ὁ ὁποῖος «οἰκονομικῶς κατεφοίτησε δι' ἡμᾶς εἰς ἀνθρωπότητα», «γέγονε σὰρξ» καὶ «καθ' ἡμᾶς ἄνθρωπος», «ἠνώθη κατὰ φύσιν καὶ καθ' ὑπόστασιν τῇ σαρκί». Ἔτσι, ἡ Παναγία εἶναι Θεοτόκος, διότι στὸν Ὅρο αὐτὸ συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ πραγματικὸ τῆς Θείας ἐνανθρωπήσεως τοῦ

Λόγου, τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὴν Παρθένο καὶ τῆς ὑποστατικῆς ἐνώσεως τῶν δυὸ φύσεων στὸ πρόσωπό του. Ὁ Ὅρος Θεοτόκος συνοψίζει ἄριστα τὴν ἐνότητα τοῦ προσώπου τοῦ Χριστοῦ.

Τὸ 430 μ.Χ., ἡ Σύνοδος ποὺ συγκάλεσε στὴν Ἀλεξάνδρεια ὁ Ἅγιος Κύριλλος, διατύπωσε σὲ 12 ἀναθεματισμούς, τὶς διδασκαλίες ποὺ ὄφειλε νὰ ἀποκηρύξει ὁ Νεστόριος. Τὸ σκάνδαλο ποὺ δημιουργήθηκε καὶ ἀναστάτωσε τὴν Ἐκκλησία ἀπὸ τὴ διδασκαλία τοῦ Νεστορίου ἦταν μεγάλο. Αὐτὸ ἀνάγκασε τὸν αὐτοκράτορα Θεοδόσιο τὸν Β' νὰ συγκαλέσει στὶς 7 Ἰουνίου τοῦ ἔτους 431 μ.Χ., στὴν Ἐφεσσο, τὴν Γ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδο.

Ἡ Σύνοδος συνήλθε στὶς 22 Νοεμβρίου 431 μ.Χ. ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ Ἁγίου Κυρίλλου. Ὁ Νεστόριος δὲν ἐμφανίσθηκε. Ἡ Σύνοδος καταδίκασε τὴ δυσσεβὴ διδασκαλία τοῦ Νεστορίου καὶ τὸν ἴδιο τὸν αἰρεσιάρχη καὶ ἐξακολούθησε τὶς ἐργασίες τῆς ἐπὶ ἄλλων θεμάτων. Μὲ καθυστέρηση ἔφθασε καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀντιοχείας καὶ οἱ περὶ αὐτὸν Ἐπίσκοποι. Ὅταν ἔμαθαν τὴν καταδίκη τοῦ Νεστορίου, συνήλθαν σὲ δική τους Σύνοδο, ἀφόρισαν ὅλα τὰ μέλη τῆς Γ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ καθαίρεσαν τὸν Ἅγιο Κύριλλο καὶ τὸν Ἐπίσκοπο Ἐφέσου Μέμνονα. Μὲ αὐτοκρατορικὸ διάταγμα, ποὺ ἐκδόθηκε μετὰ ἀπὸ ὑπόμνημα τῶν βασιλικῶν ἐπιτρόπων, ποὺ ἦσαν φίλοι τοῦ Νεστορίου, φυλακίστηκαν ὁ Ἅγιος Κύριλλος καὶ ὁ Ἐπίσκοπος Ἐφέσου. Μὲ ἐπέμβαση τῆς εὐσεβοῦς Πουλχερίας, ἀδελφῆς τοῦ αὐτοκράτορα, ὁ Θεοδόσιος Β' κάλεσε νὰ ἐμφανισθοῦν ἐνώπιόν του ἀντιπρόσωποι τῶν δύο πλευρῶν. Τοὺς ἄκουσε καὶ ἀποδέχθηκε τὶς θέσεις τῶν Ὁρθοδόξων. Τότε ἐπικυρώθηκαν ἀπὸ ὅλους τὰ Πρακτικὰ τῆς Γ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Ὁ Ἅγιος Κύριλλος κοιμήθηκε ὁσίως μὲ εἰρήνη, στὶς 27 Ἰουνίου τοῦ ἔτους 444 μ.Χ. Δικαίως ὁ Ἅγιος Ἀναστάσιος ὁ Σιναΐτης τὸν προσονόμασε «σφραγίδα τῶν Πατέρων».

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος γ'. Τὴν ὠραιότητα.

Ὡς βρύσις δίκρουνος, λαμπρῶς βλυστάνετε, δογμάτων πέλαγος, πᾶσι τοῖς πέρασιν, Ἱεραρχῶν ἢ ξυνωρίς, ἐκφάντορες τῶν ἀρρήτων, Πάτερ Ἀθανάσιε, τῆς Τριάδος τὸ ὄργανον, καὶ θεόφρον Κύριλλε, Θεοτόκου ὁ πρόμαχος, σοφίας οὐρανοῦ κρατῆρες, πᾶσι ζωῆς κερνῶντες πόμα.

Κοντάκιον. Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ἱεράρχαι μέγιστοι τῆς εὐσεβείας, καὶ γενναῖοι πρόμαχοι, τῆς Ἐκκλησίας τοῦ

Χριστοῦ, πάντας φρουρεῖτε τοὺς ψάλλοντας· Σῶσον Οἰκτίρμον, τοὺς πίσκει
τιμῶντάς σε.

Μεγαλυνάριον.

Ἄνθραξ Ἀθανάσιος νοητός, ὥφθη καταφλέγων, τὴν Ἀρείου ὕλην σαθράν· κῦρος δὲ
δογμάτων, ὁ Κύριλλος παρέχει, ἐλέγχων Νεστορίου, τὴν ἀθεότητα.

ΠΗΓΗ: www.synaxarion.gr